



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 4. De sacris illis vocibus: Kyrie eleison, Christe eleison.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

gionis nostræ, enascerentur variæ hæreses, quasi totidem Hydræ, & immania monstra, quæ vt præscinderent, extulerunt augustum illud diuinæ Triadepiniciam. *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.*

§. 4.

*Desacris illis vocibus Kyrie eleison,
Christe eleison.*

AB introitu Missæ, & cornu Epistolæ deflectit Sacerdos ad medium altaris, ibique stans & in cælum erectus emittit illas supplicis animi voces, *Kyrie eleison*, quas enim potius? pro se, pro populo orator ascendit, vt redeat exorator, à diuina misericordia initium ducit: ab illa quippe omnis boni principium.

De hac oratione suboritur primum quæstio, quis illius author? tum cur Græca lingua? cur eo numero? tum denique quæ illius vis, vt benigna in nos, & prona sit superum, Dei que inclinatio?

Durandus censet solemnnes illas voces *Kyrie eleison* inuentas esse, & Missæ insertas à D. Gregorio: ex vero tamen nec eas inuenit, nec instituit: sed cum lapsu temporis, ac pietatis in dissuetudinem abiissent, pro cura Pastoralis reuocauit, & fortè vt nouies diceretur pro sua pietate decreuit. L. 4. c. 12.

Sotus existimat eam supplicationem à S. Siluestro à Græcis sumptam, & ad Latinos translata. L. 4. sent. d. 13. q. 2. ar. 4.

Verius

Verius alij, eas voces iam inde ab Apostolis vsurpari solitas, vt videre est in liturgijs Diuorum Iacobi, & Marci; ex quibus intelliges morem illum, modumque supplicandi, fuisse perantiquum.

Sed cur inquires Græca voce? cur non potius Latina, vt alijs Missæ orationibus consonarent?

Ep. 178. D. Augustinus Græcas voces ideo retentas ait, vt qua Latinos, qua Græcos vnum esse Dei populum fateremur, vt vnius fidei, vti & vocis debere esse communionem. Habet nimirum illud Christiana humilitas, & linguas, & animos vno caritatis vinculo nectit, ac maritat. Ita cum terra esset innoxia, erat (vt Scripturæ verbis vtar) *labij vnius*; ad eam ætatem te reuocat pia Mater Ecclesia, amatque vt fideles sui idem & sentiant, & loquantur.

L. 6. c. vi. Isidorus id factum ait amore venerandæ antiquitatis, quæ primum eas voces vsurpauit, & quarum retinentes posteri esse debuerunt.

Can. Iacob. de consec. d. 1. Turcremata, quod inter Gentiles, Græci omnium primi fidem admiserint, imò è Græcia Ecclesiæ principes Petrus, ac Paulus Romam aduenerint, vt ad Latinos quoque eadem religio transferretur; vt iret in posteros omnes, à Græcis ad Latinos transisse fidei lucem, solemnem illam orationem in acceptæ religionis tesseram, in monumentum, æternamque beneficij memoriam retineri placuit.

Visum alijs datum illud sapientiæ, quæ tum temporis

temporis apud Græcos florebat quam maximè; erat enim ea præcatio testis & index altioris sapientiæ, quæ diuinæ miserationi se, suaque submittit. Et hæc pro Græco idiomate; quæ subiungam pro numero militant.

Iteratur nouies ea oratio, tum *Kyrie eleison* tum *Christe eleison*, quæ causa? Dixit olim ex antiquis nonnemo Deum opt. max. calculorum numeris delectari, alius: numero Deus impare gaudet, sed cur nouenario?

Puillus homo, terræ puluis, & fugacis æui ludus in æternitate ascribi rogat, & associari nouem ordinibus Angelorum, opus illud nec indulgentis naturæ esse potest, nec vindicis iustitiæ, ideoque misericordiam appellat; nouiesque geminat easdem ferè voces, vt à nouem beatarum mentium ordinibus ad ipsius supremi Numinis aures appellet ea supplex oratio: Domine miserere, Christe miserere.

Obnoxius est homo (quæ immanis eius est miseria) obnoxius, inquam, ignorantia, culpæ & pœnæ, vt ea à suo capite, à suis ceruicibus amoueat, cœlum suspicit, misericordiam inclamat, & ter singulas personas Sanctissimæ Trinitatis appellat. Nimirum quisquis vel vni peccato mortali sese inclinat, in Deum erigit, Patrem petit, Filio insultat, Spiritui Sancto illudit; eoque dignus est qui ingenti supplicij mole obruatur, penitusque perdatur.

362 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
Ne porrò ita malè pereat, quamdiu breues huius
mortalis vitæ conceduntur induciæ, ter Patrem, ter
Filium, ter Spiritum Sanctum compellet, & inge-
minet augustum *Kyrie Domine*, & hoc amabile
Christe, vt à Domino seruus, à Christo Christianus
audiatur, & misericordiam cælo propitio conse-
quatur.

Ab illa etiam liber esse volet à nouem peccato-
rum generibus, ceu totidem naturæ, stygisque mon-
stris, quibus impetitur. Est enim peccatum origi-
nale, veniale, mortale, est peccatum cogitationis,
locutionis, operis; est scelus in quod humana fra-
gilitas inclinatur, est aliud, in quod cæca deuoluitur
simplicitas; est denique & aliud, in quod sua spon-
te ruit malitia: ab his, & ab illis omnibus liberari
cupit Sacerdos, ideoque nouies repetit easdem vo-
ces *Kyrie eleison*, & velut nouem tela in hostem
intorquet.

Ne mirere quod appellem tela, vt enim in his
militare robur, ita & in illis vis elucet Christiana.
Demus eiusce rei argumentum ex historijs, vete-
rumque monumentis petitur: maior fides est re-
bus, quam verbis.

Si Rabbinis credimus, vbi Salomon absoluit au-
gustam illam templi molem stata die, cum ingenti
populi concursu, procerumque corona, ad eam læ-
tus, alacerque perrexit; verum inexpectato prodigio
territus,

territus, & subsistere coactus; derepentè enim templi valvæ, quæ prius explicatæ erant, & patentés, ita penitus occlusæ, & ex oculis propè subductæ, vt nemo vnus omnium videre posset, qua in sacram ædem daretur aditus. Id prodigium primò attonitos habuit, deinde ad preces exciuit pro placando Numine si fortè subiratum foret. Preces porrò fuere per nomen Dauid; *memento*, inquebat Salomon, *Domine Dauid*. Ad eas voces subito apertæ valvæ, obuiusque apparuit aditus: crederes Dauidis nomen Salomoni, populoque pro clavi fuisse, & verè, re etiam ipsa fuit.

Quod Salomoni Dauidis nomen, hoc magno Basilio fuere duæ vocolæ, *Kyrie eleison*, quas cum expressisset pius Præsul, portæ Ticinæ Ecclesiæ, quæ prius arctè clausæ, nemine manum admouente apertæ sunt. Et hinc in toga, & pace ab illis vocibus præsidium. Vis in fago, & Martio puluere? illud tibi dabit S. Geminianus sua ipse experientia, bonoque edoctus. Dur. 1. 4.
c. 12.

Mutinæ Ciuitati imminebat Attila, vulgo *Dei flagellum*, ingens erat exercitus, immanes copiæ, barbarus furor, cui impar vis omnis videbatur. Vbi humana defunt, ad diuina confugere virtus docet, & certè confugit S. Præsul pro suo grege pie sollicitus: elataque mente protulit supplices illas voces *Kyrie eleison*. Et ecce mirum dictu, visuque omnes

364 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
illæ copiæ, quæ iam ciuium ceruicibus incumbere,
quæ mœnibus insidere videbantur, in fugam
actæ sunt: diceres aduerso hoste premi, à tergo vr-
geri, & immensa telorum nube peti, atque opprimi.
Nimirum pro hoste, pro telo fuere duæ vocolæ
Kyrie eleison, quæ omnes barbarorum conatus irri-
tos fecere, omnem impetum fregere.

Theo-
phil. l. 16.

Nec adeo mirum, cum & ipsa elementa domer
eadem vis orationis. Iustiniani tempore repentino
terræ motu euerfa fuit Antiochia, qui à ruinis reli-
qui fuere ciues, nudis pedibus precabundi processe-
re, acclamantes illud in miserijs vulgatum, ac so-
lemne, *Kyrie eleison*. Vix ea vox in cœlo euaserat,
cum diuino oraculo moniti sunt, vt domorum re-
lictarum superliminaribus inscriberent *Christus no-
biscum, state*. Legerunt superi vindices has miseri-
cordiæ notas, hos amoris typos, hanc tesseram pacati
Numinis, & in miseros mortales sæuire desierunt.

S. 5.

*De hymno: gloria in altissimis Deo, & in terra
pax hominibus. Luc. 2.*

SAcer ille Ecclesiæ hymnus in duas omnino
partes abiit. Vna è cœlo petita authores habuit
Angelos, cœlestes illas intelligentias, beatos spiri-
tus, qui nascenti Christo augustum illud accinue-
runt acroama. *Gloria in altissimis Deo, & in terra
pax hominibus.*